

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7522204449
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:7522204449.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudkýň JUDr. Andrey Galdunovej a JUDr. Moniky Koščovej v spore žalobkyne: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. XXX, zastúpená JUDr. Michaelou Šterbákovou, advokátkou, so sídlom v Košiciach, Kováčska 40, IČO: 35 541 369, proti žalovanému: B. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom v Seni XXX, zastúpený JUDr. Tomášom Štefkom, advokátom, so sídlom v Košiciach, Alžbetina 41, IČO: 53 140 281, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Mestského súdu Košice sp.zn. K3-12C/53/2022 zo dňa 3. novembra 2023

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok Mestského súdu Košice č.k. K3-12C/53/2022-191 zo dňa 3. novembra 2023.

Žalobkyňa má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Mestský súd Košice (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) zhora označeným rozsudkom rozhodol takto:

I. Vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo sporových strán tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyne prikazuje:

- nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXXX vedenom Okresným úradom Košice - okolie, odborom katastrálnym pre okres Košice - okolie, obec D., katastrálne územie D. a to: rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parc. č. 1927/1, letná kuchyňa (bez súp. č.) postavená na parc. č. 1930/3 a č. 1927/4 a hospodárska budova (bez súp. č.) postavená na parc. č. 1927/3 a pozemky parcely registra „C“ evidované na katastrálnej mape ako parc. č. 1927/1 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 300 m², parc. č. 1927/2 - záhrada o výmere 859 m², parc. č. 1927/3- zastavaná plocha a nádvorie o výmere 24 m², parc. č. 1927/4 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 17 m² a parc. č. 1930/3 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 4 m² v hodnote 168.000,- Eur;

- hnutelné veci: dvojkridlovú chladničku Koncept, kuchynský robot Sencor, jedálenský rozťahovací stôl, jedálenské stoličky sivé 6ks, gauč, TV stolík, skrinku pod TV, komodu so sklenenými dvierkami a šuplíkmi, komodu s bočnými dvierkami a šuplíkmi, manželskú posteľ, nočné stolíky 2 ks, komodu s bočnými dvierkami a šuplíkmi, vstavanú skriňu, poličku na celú stenu so štvorcovými policami, tyčový vysávač Rowenta, práčku, sušičku, zrkadlo s rustikálnym rámom, truhlicovú lavičku, nástenný vešiak 2ks, zrkadlo s rustikálnym rámom, benzínovú kosačku v celkovej zostatkovej hodnote 2.630,- Eur;

- motorové vozidlo Volkswagen Caddy Life EČV: C. XXX E. v zostatkovej hodnote 4.000,- Eur;

- motorové vozidlo Seat Leon EČV: C. XXX F. v zostatkovej hodnote 3.000,- Eur.

II. Určuje, že žalobkyňa preberá povinnosť uhradiť zostatok úveru veriteľa Slovenská sporiteľňa, a.s. podľa Zmluvy o splátkovom úvere (úver na bývanie) č. 5165439305 zo dňa 4.5.2020 vyčíslený ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, t.j. ku dňu 3.11.2021 vo výške 118.520,24 Eur a zostatok úveru

podľa Zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) č. 5171480021 zo dňa 30.6.2020 vyčíslený ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva, t.j. ku dňu 3.11.2021 vo výške 4.961,02 Eur a dlh veriteľa G. H. zo Zmluvy o pôžičke vo výške 17.000,- Eur.

III. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov sumu 13.776,02 Eur v lehote do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania.

2. Vykonaným dokazovaním vzal za preukázané, že manželstvo sporových strán, uzavreté dňa 7.9.2013, bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Košice – okolie č.k. 14Pc/18/2021-21 zo dňa 14.10.2021, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 3.11.2021. K dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva medzi stranami sporu nedošlo.

3. Počas manželstva strany nadobudli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXXX, kat. úz. D., a to rodinný dom súp. č. XXX, postavený na parcele č. 1927/1, letná kuchyňa bez súp. čísla, postavená na parcele č. 1930/3 a č. 1927/4, hospodárska budova bez súpisného čísla, postavená na parcele č. 1927/3 a parcely registra C č. 1927/1 – zastavaná plocha a nádvorie s výmerou 300 m², č. 1927/2 – záhrada s výmerou 859 m², č. 1927/3 - zastavaná plocha a nádvorie s výmerou 24 m², č. XXXX/X - zastavaná plocha a nádvorie s výmerou 17 m² a č. 1930/3 - zastavaná plocha a nádvorie s výmerou 4 m². Všeobecná hodnota vyššie opísaných nehnuteľností podľa znaleckého posudku predstavuje sumu 168.000 €. Na uvedených nehnuteľnostiach viazuť archy – záložná zmluva v prospech Slovenskej sporiteľne, a.s. a exekučný príkaz na zriadenie exekučného záložného práva v prospech Slovenskej konsolidačnej, a.s. na žalovaného.

3.1. Počas manželstva uzavreli strany sporu so Slovenskou sporiteľňou, a.s. zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej čerpali úver na bývanie vo výške 88.244 € s úrokovou sadzbou vo výške 1,79% ročne, fixovanou na 3 roky, ktorý mal byť splatený v 360-tich mesačných splátkach vo výške 338,44 €, splatných vždy k 25. dňu v mesiaci s tým, že celková suma spojená s úverom predstavuje 121.922,43 €. Z dôvodu uplynutia trojročnej doby fixácie došlo k zvýšeniu úrokovej sadzby na 4,29% ročne dňom 4.5.2023, v dôsledku čoho výška mesačnej splátky úveru je 448,01 €.

3.2. Počas manželstva strany sporu uzavreli so Slovenskou sporiteľňou, a.s. zmluvu o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver), na základe ktorej čerpali spotrebný úver vo výške 3.500 € s dohodnutými 96 mesačnými splátkami vo výške 55,83 €, splatnými vždy k 25. dňu v mesiaci, pričom celková čiastka spojená s úverom predstavuje sumu 5.357,98 €.

3.3. Stranám sporu poskytol veriteľ G. H. pôžičku v celkovej výške 17.000 €.

3.4. Vykonaným dokazovaním tiež vzal za preukázané nadobudnutie motorového vozidla VW Caddy 1.9 TDI za sumu 3.815 € a tiež nadobudnutie motorového vozidla Seat Leon za kúpnu cenu 7.590 €, pričom časť kúpnej ceny 4.559,40 € bola zaplatená na základe zmluvy o úvere od spoločnosti Consumer FINANCE Holding, a.s..

4. Zo záznamu na webovom sídle Sociálnej poisťovne súd zistil, že v zozname dlžníkov je k dátumu 24.6.2022 evidovaný žalovaný s dlžnou sumou vo výške 6.228,09 €.

4.1. Za preukázané tiež vzal začatie exekúcie súdnym exekútorom G. A. C. I. voči povinnému žalovanému v prospech oprávneného Sociálna poisťovňa vo veci vymáhania sumy 824,16 € a tiež začatie exekúcie súdnou exekútkou G. H. E. voči povinnému žalovanému v prospech oprávneného Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. vo veci vymáhania pohľadávky vo výške 1.086,05 €. Za preukázané vzal aj začatie daňového exekučného konania vo veci vymáhania daňového nedoplatku vo výške 757,71 € od daňového dlžníka – žalovaného, a to prikázaním pohľadávky z účtu, majiteľom ktorého je manžel daňového dlžníka A. B. D. (žalobkyňa).

4.2. Z výzvy správkyne konkurznej podstaty G. H. J. C. súd zistil, že vyzvala dlžníka – žalovaného na úhradu pohľadávky vo výške 284,39 € dňa 10.4.2014, ktorá bola vyúčtovaná faktúrou splatnou do 30.1.2011.

4.3. Z trestného rozkazu Okresného súdu Veľký Krtíš súd zistil, že žalovaný bol uznaný vinným za skutok v ňom uvedený, čím sa dopustil prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov podmienene, odložený na skúšobnú dobu 1 roka a trest zákazu činnosti viesť všetky motorové vozidlá na dobu 14 mesiacov.

5. Z vyúčtovania preddavkov na daň žalobkyne za zdaňovacie obdobie roku 2022 súd zistil celkový ročný príjem žalobkyne vo výške 12.463,87 €.

5.1. Z čestného vyhlásenia A. I. C. zo dňa 24.4.2023 – brata žalobkyne vzal súd za preukázané, že menovaný je pripravený poskytnúť žalobkyni finančné prostriedky vo výške až do 25.000 € a poskytnúť osobné ručenie za hypotekárny úver v súvislosti s vyporiadaním BSM.

6. Z potvrdení o hotovostných vkladoch na účet žalobkyne v Slovenskej sporiteľni, a.s. súd zistil, že žalovaný naň dňa 22.2.2023 vložil sumu 403 €, dňa 24.6.2022 sumu 420 €, dňa 17.12.2022 sumu 453 €, dňa 13.7.2022 sumu 60 €, dňa 24.10.2022 sumu 383 € a dňa 24.1.2023 sumu 403 €.

7. Z čestného vyhlásenia matky žalovaného I. D. zo dňa 18.4.2023 súd zistil že dňa 10.8.2021 požičala svojmu synovi sumu 3.500 € na kúpu motocykla – Honda, ŠPZ: C. XXXXX a následne dňa 29.9.2021 mu na motocykel prispela ďalšou sumou 200 € a dňa 8.10.2021 sumou 100 €.

8. Z čestného prehlásenia matky žalobkyne I. C. zo dňa 18.9.2023 súd zistil, že dcére darovala porcelánovú jedálenskú súpravu a porcelánovú kávovú súpravu v hodnote 2.000 € a hrnce zn. ZEPTER v hodnote 2.000 €, a to ešte pred uzatvorením manželstva sporových strán.

9. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni súd zistil, že žalovaný je od 1.7.2021 zamestnaný a za obdobie od 07/2021 do 04/2023 príjem plynúci zo zárobkovej činnosti u jeho zamestnávateľa REDMONT s.r.o. sa pohybuje v rozpätí od 311,51 € do 350 €.

10. Právne súd posudzoval vec podľa ust. §§ 143, 148 ods. 1, 149 ods. 1, ods. 3 a 150 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ).

11. Do masy bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej aj len BSM) zahrnul nehnuteľnosti, hnuťelné veci (vybavenie domu) a motorové vozidlá Volkswagen Caddy Life EČV: C. XXXXX a Seat Leon EČV: C. XXXXX. Pri určení zostatkovej hodnoty nehnuteľností vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu o jej výške 168.000 € v zmysle znaleckého posudku a pri určení zostatkovej hodnoty hnuťelných vecí taktiež vychádzal zo zhodných tvrdení strán o ich zostatkovej hodnote vo výške 2.630 €.

12. Pri určení zostatkovej hodnoty motorových vozidiel ustálil hodnotu motorového vozidla Volkswagen Caddy Life sumou 4.000 € a motorového vozidla Seat Leon sumou 3.000 €.

13. Popri aktívach súd vyporiadal aj pasíva, pri ktorých súd vychádzal zo zhodných tvrdení strán sporu, že tieto predstavujú stranami sporu za trvania manželstva čerpaný hypotekárny úver v celkovej hodnote 121.922,43 € ku dňu zániku BSM, vyčíslený vo výške 118.520,24 €, pričom strany zhodne uviedli (žalobkyňa navrhla a žalovaný nerozporoval), že je potrebné zohľadniť aj zvýšenie úrokovej sadzby hypotekárneho úveru od 4.5.2023, s tým súvisiace celkové navýšenie ceny hypotekárneho úveru, keď podľa zhodných tvrdení strán zostatok hypotekárneho úveru, ktorý zostáva uhradiť, je 127.796,95 € (po pripočítaní jeho navýšenia k zostatku úveru pred navýšením k 24.5.2023) a zohľadniť aj rozdielne úhrady splátok realizovaných stranami sporu po zániku BSM, a to žalobkyňou v celkovej výške 6.200 € a žalovaným v celkovej výške 5.888 €.

14. Do pasív zahrnul tiež stranami sporu nerozporovaný, za trvania manželstva čerpaný spotrebný úver v celkovej hodnote 5.357,98 € ku dňu zániku BSM vyčíslený vo výške 4.961,02 € a za trvania manželstva čerpanú pôžičku od G. H. vo výške 17.000 €.

15. Do pasív však súd nezahrnul (spornú) pôžičku vo výške 3.500 € od I. D., keď z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že táto bola síce poskytnutá za trvania manželstva, ale výlučne žalovanému, a to na účely kúpy motocykla Honda, ktorý (aj z uvedeného dôvodu) je preto výlučným majetkom žalovaného a do masy BSM zaradený nebol.

16. Medzi stranami zásadne sporným bol samotný spôsob vyporiadania vo vzťahu k nehnuteľnostiam vrátane vybavenia rodinného domu, t.j. hnuťelných vecí nachádzajúcich sa v rodinnom dome), keď tak žalobkyňa, ako i žalovaný prejavili záujem o ich prikázanie do ich výlučného vlastníctva.

17. Súd s prihliadnutím na účelné využitie vecí rozhodol o prikázaní nehnuteľností – rodinného domu a k nemu prislúchajúcich stavieb a pozemkov do výlučného vlastníctva žalobkyne, pretože mal za to, že to bola práve žalobkyňa, ktorá sa v prevažnej miere zaslúžila o udržanie nehnuteľností. Súd vychádzal z

preukázaného ľahkovážneho správania žalovaného k spoločnému majetku, spočívajúceho vo vytváraní (jeho vlastných) dlhov exekučne vymáhaných, čo sa prejavilo aj v tom, že žalovaný spoločný majetok zaťažil v podobe zriadeného exekučného záložného práva. Preukázané mal súd aj nezodpovedné správanie žalovaného aj pri užívaní spoločného majetku - vystavovaním domu riziku vzniku škody a poškodenia resp. jeho zničenia.

18. Neužívanie nehnuteľností žalobkyňou a žalovaným označené dôvody odôvodňujúce účelnosť prikázania nehnuteľností do jeho výlučného vlastníctva (citové väzby k domu, starostlivosť o spoločné zvieratá, uskladnenie pracovného náradia a pod.) neboli pre súd relevantné, keďže žalobkyňa neopustila spoločnú domácnosť z dôvodu, že o dom stratila záujem alebo nemala k nemu citové väzby, ale z dôvodu ukončenia vzťahu so žalovaným. Odst'ahovaním sa do garsónky bola pritom obmedzená aj v kontakte so spoločnými zvieratami, o ktoré sa chce starať.

19. Rozhodovanie súdu o prikázaní nehnuteľností súvisí aj s prevzatím resp. prikázaním záväzku sporových strán voči veriteľovi Slovenská sporiteľňa, a.s., pretože na nehnuteľnostiach viazne v jeho prospech záložné právo, preto rozhodujúcim kritériom bola aj nedostatočná solventnosť žalovaného. Žalovaný výšku ním deklarovaného príjmu 1.600 € nepreukázal, a nezodpovedá tomu ani súdom vykonaná lustrácia zo Sociálnej poisťovne, čo sa týka výšky jeho príjmu zo závislej činnosti u terajšieho zamestnávateľa. Naopak, v konaní bolo preukázané, že žalovaný je aj aktuálne dlžníkom Sociálnej poisťovne (tvrdenia, ktorými uvedené popieral, žalovaný v konaní nepreukázal). Pri rozhodovaní súdu pritom zavážil aj argument, že podľa dohody strán mal od rozvodu strán splátky úveru uhrádzať žalovaný, avšak po celý čas bola žalobkyňa nútená každý mesiac urgovať žalovaného na ich zaplatenie, prípadne sama realizovať ich úhradu, a to aj napriek tomu, že predmetné nehnuteľnosti od decembra 2020 neužívala a v konečnom dôsledku sa na úhradách úveru podieľala vo vyššej miere.

20. Konštatoval, že záver súdu o nestabilnej finančnej situácii žalovaného by neovplyvnilo ani doplnenie dokazovania preukázaním výšky vyplatených diét žalovanému od jeho zamestnávateľa, keďže diéty nepredstavujú pravidelnú/stabilnú zložku príjmu, súd preto návrhu žalovaného na doplnenie dokazovania o výške vyplatených diét nevyhovel. Odhliadnuc od uvedeného, dôvodom zamietnutia návrhu na doplnenie dokazovania bola aj hospodárnosť konania, keď žalovaný vykonanie tohto dôkazu navrhol až na štvrtom pojednávaní, a pojednávanie by bolo potrebné odročiť len z tohto dôvodu. Žalovaný pritom bol zo strany súdu od začiatku upovedomený o potrebe preukázať svoju solventnosť, teda mu nič nebránilo tento dôkaz navrhnúť už skôr.

21. Naopak, žalobkyňa v konaní preukázala, že jej pravidelný stabilný mesačný príjem postačuje na to, aby bola schopná prevziať splátky úverov a vyplatiť žalobcu, a to lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

22. Do výlučného vlastníctva žalobkyne preto súd prikázal všetky nehnuteľnosti a vybavenie domácnosti - hnutel'né veci. Do výlučného vlastníctva žalobkyne prikázal aj obidve motorové vozidlá, keďže žalovaný tieto do svojho výlučného vlastníctva výslovne nechcel, pričom žalovaná prikázanie motorového vozidla Volkswagen Caddy do jej vlastníctva sama navrhla a prikázanie vozidla Seat Leon nenamietala.

23. Keďže súd všetky aktíva z dôvodov uvedených vyššie prikázal do výlučného vlastníctva žalobkyne, žalobkyňi prikázal aj povinnosť prevziať všetky pasíva. Totiž v prípade, že by čo i len niektorý zo záväzkov prikázal žalovanému, zvýšila by sa tým žalobkyňi suma na celkové vyrovnanie podielu výplatou žalovaného, čo súd vyhodnotil ako nežiadúce. Odhliadnuc od uvedeného, vzhľadom na nestabilitu finančnej situácie žalovaného je potrebné zdôrazniť, že v prípade, ak by súd rozhodol o prikázaní záväzku žalovanému, neznamená to, že veriteľ nemôže žiadať plnenie aj od druhého manžela, ktorý bol účastníkom záväzkového vzťahu, teda od žalobkyne. Ak by žalovaný nesplácal splátky úveru či pôžičky riadne, boli by splátky žiadané od žalobkyne. Žalobkyňa pritom sama súhlasila (navrhla), že preberie všetky existujúce záväzky, a to záväzkov z hypotekárneho úveru, záväzkov zo spotrebného úveru, ako i pôžičku od G. H..

24. Čo sa týka výpočtu vyrovnávacieho podielu titulom vyporiadania BSM, žalobkyňa by mala zaplatiť žalovanému titulom vyporiadania za aktíva, ktoré súd určil do jej výlučného vlastníctva, sumu 88.815 €, čo je polovica z ich hodnoty (168.000 € + 2.630 € + 4.000 € + 3.000 € = 177.630 € : 2 = 88.815 €). Od tejto

sumy je potrebné odpočítať polovicu pasív (118.520,24 € + 4.961,02 € + 17.000 € = 140.481,26), ktoré preberá žalobkyňa a ktoré bude musieť zaplatiť, čo je suma 70.240,63 € (140.481,26 : 2 = 70.240,63 €).

25. Po právoplatnosti rozvodu strán sporu hypotekárny úver platili obidve strany sporu, žalobkyňa ale zaplatila o 320 € viac (6.200 € - 5.880 € = 320 €), polovica z tejto sumy je 160 €, ktorú na dorovnanie podielu je povinný zaplatiť žalovaný žalobkyňu.

26. V súvislosti s celkovým navýšením ceny hypotekárneho úveru (pre zvýšenie úrokovej sadzby), výška hypotekárneho úveru, ktorý bude musieť zaplatiť žalobkyňa, je 127.796,95 € (po pričítaní jeho navýšenia k zostatku úveru pred navýšením k 24.5.2023). Potom rozdiel oproti zostatku úveru ku dňu zániku manželstva 118.520,24 € predstavuje 9.276,71 € (127.796,95 - 118.520,24 €), polovicu z čoho predstavuje suma 4.638,38 €.

27. Vzhľadom na uvedené súd realizoval výpočet sumy z titulu vyporiadania BSM nasledovne: 88.815 € (aktíva) - 70.240,63 € (pasíva ku dňu zániku BSM) - 4.638,35 € (navýšenie hypotekárneho úveru) - 160 € (prevyšujúca úhrada žalobkyne) = 13.776,02 €, ktorú sumu je žalobkyňa povinná vyplatiť žalovanému na vyrovnanie jeho podielu. Vzhľadom na výšku tejto sumy súd určil lehotu na jej zaplatenie 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 257 CSP tak, že ich žiadnej zo strán sporu nepriznal. Súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania prihliadol na osobitný charakter sporu, v ktorom súd nie je viazaný navrhovaným žalobným petitom a v ktorom žalobcom a žalovaným môže byť ktorákoľvek zo strán sporu. Zároveň nie je možné určiť pomer úspechu a neúspechu na výsledku konania, preto nie je možná aplikácia ustanovení § 255 CSP. Súdne konanie bolo vyvolané tým, že strany sporu sa na vyporiadaní spoločného majetku nedohodli. Je preto oprávnené požadovať, aby každá zo strán sporu znášala svoje výdavky vzniknuté v konaní (§ 252 CSP).

29. Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP a navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

29.1. Uviedol, že sporným bolo v konaní vyporiadanie nehnuteľností, o ktoré mal záujem aj on. Súd vychádzajúc z účelného využitia tieto nehnuteľnosti prikázal žalobkyňu, s čím žalovaný nesúhlasí. Zopakoval svoju argumentáciu z prvoinštančného konania, že spolu so svojím otcom dom zrekonštruovali a žalovaný si k nemu vytvoril citové väzby a našiel v ňom pocit domova, prispôbil dvor a záhradu starostlivosťou o spoločné zvieratá (veľkého psa – dogu a mačku). Aj v súčasnosti žalovaný tieto nehnuteľnosti udržiava a vykonáva potrebné úpravy a opravy. Tvrdil, že sám znáša všetky náklady spojené s rodinným domom, starostlivosťou o pozemky, záhradu, náklady na energie, daň z nehnuteľností, ako aj všetky výdavky spojené s domom. V dome ma uskladnené všetky svoje veci vrátane náradia, ktoré využíva pri svojom povolání v oblasti stavebníctva. Nie je preto podľa jeho názoru účelné a vhodné prikázať nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobkyne.

29.2. Namietal aj záver súdu, že žalobkyňa sa v prevažnej miere zaslúžila o udržanie nehnuteľností a neakceptuje ani názor súdu o jeho ľahkovážnom správaní. Jeho jediný dlh voči Sociálnej poisťovne neuznáva, nakoľko tento záväzok bol splnený zrážkami zo mzdy, ktoré vykonával jeho zamestnávateľ a tento tieto zrážky Sociálnej poisťovni v rozpore so zákonom nepoukázal. Podal z tohto dôvodu aj trestné oznámenie a exekútor nerealizuje výkon exekučného záložného práva.

29.3. Odmietol tvrdenia o svojej ľahostajnosti, keďže zodpovedne pristupoval ku všetkým svojim povinnostiam, uhrádzal žalovanej splátky hypotéky a splátky za spotrebný úver.

29.4. Nesúhlasil ani so záverom súdu, že sa mal dopustiť nezodpovedného správania v zmysle bodu 64 odôvodnenia rozsudku pri užívaní spoločného majetku vystavovaním domu riziku vzniku škody a poškodenia resp. jeho zničenia. Uviedol, že sa riadne staral o majetok a nie je pravdou, že došlo k odpojeniu elektrickej prípojky. Žalovaný zabezpečoval výmenu elektromera z dôvodu poruchy, čo trvalo niekoľko dní. Vyvíjal maximálnu snahu na zveľaďovaní spoločného majetku.

29.5. Namietal ďalej záver súdu, že žalobkyňa neopustila spoločnú domácnosť z dôvodu, že o dom stratila záujem alebo nemala k nemu citové väzby, keď súd uveril výlučne tvrdeniam žalobkyne v tomto smere, že dom opustila z dôvodu ukončenia vzťahu so žalovaným. Žalovaný jej nikdy nebránil v kontakte so zvieratami, či navštevovaní spoločného domu.

29.6. Odmietol aj argumentáciu súdu, že žalovaná ho mala každý mesiac urgovať na zaplatenie splátky za hypotéku. Žalobkyňa uhradila na splátkach hypotéky a spotrebného úveru viac iba o sumu 320 €. Žalovaný uviedol, že aj pred vyhlásením rozsudku realizoval úhradu hypotéky.

29.7. K nevykonaniu dôkazov na preukázanie výšky vyplatených diét žalovanému zo strany jeho zamestnávateľa uviedol, že diéty v zmysle rozhodovacej praxe súdov sa považujú za súčasť príjmu, žalovaný sa snažil zabezpečiť potvrdenie o príjme vrátane vyplatených diét od zamestnávateľa, avšak tento mu do dňa rozhodnutia neposkytol potrebnú súčinnosť a nebolo v jeho možnostiach takýto dôkaz zabezpečiť. Trval však na tom, že diéty predstavujú zložku jeho príjmu.

29.8. Zo všetkých týchto dôvodov navrhol zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Uplatnil si aj náhradu trov odvolacieho konania.

30. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej plnú náhradu trov odvolacieho konania. Rozhodnutie súdu považuje za vecne správne na základe riadne zisteného skutkového stavu a hodnotenia vykonaných dôkazov v súlade s CSP. Uviedla, že žalovaný v odvolaní iba rozporuje súdom vykonané a vyhodnotené dôkazy, pričom žalobkyňa predložila dostatok dôkazov o žalobcovom ľahkovážnom vzťahu k rodinnému domu, ku ktorému má žalobkyňa rovnako intenzívny citový vzťah ako žalovaný, pričom súd tieto dôkazy správne vyhodnotil. Za správny považuje aj postup súdu, ak nepovažoval za potrebné vykonávať dokazovanie žalovaným tvrdených skutočností ohľadom výšky jeho príjmu. Žalovaný mal dostatok času od doručenia výzvy na vyporiadanie BSM žalobkyňou v máji 2022 a následne počas celého súdneho konania až do novembra 2023, aby ním tvrdené skutočnosti súdu preukázal predložením dôkazov. Konajúci súd podľa jej názoru správne vyhodnotil tvrdenia žalovaného ako účelové, majúce za cieľ výlučne predĺženie konania a tým zafixovanie stavu, keď žalovaný sám užíva rodinný dom. Z aktuálneho stavu nevyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva profituje výlučne žalovaný. Zo všetkých týchto dôvodov navrhla rozsudok potvrdiť.

31. Ďalšie vyjadrenia v spore podané neboli.

32. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. §385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a §380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť.

33. Rozsudok je vo výroku (vo všetkých výrokoch) vecne správny, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

34. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 23. apríla 2024 o 9. 35 hod., v pojednávacej miestnosti č. dv. 202, 2. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku boli zverejnené dňa 16. apríla 2024 na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1 CSP.

35. Žalovaný uplatnil odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP, t.j. súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (b/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (f/) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (h/).

36. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené.

37. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre náležité zistenie skutkového stavu, vykonanie ďalších dôkazov nebolo potrebné, vykonané dôkazy vyhodnotil podľa ust. § 191 a § 192 CSP, z týchto dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktorých aj založil svoje rozhodnutie, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, pričom rozsudok aj náležite odôvodnil a neboli zistené žiadne porušenia procesných práv ani žiadne vady, týkajúce sa procesných podmienok, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie v spore, preto odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

38. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutého rozsudku, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP). Odôvodnenie rozsudku dáva odpoveď na všetky relevantné otázky súvisiace s predmetom konania.

39. Odvolacie námietky žalovaného smerujú k hodnoteniu súdom vykonaných dôkazov a v podstatnej časti sú opakovaním argumentov uvádzaných už v konaní pred súdom prvej inštancie, s ktorými sa súd náležite vysporiadal pri rozhodovaní daného sporu, jeho úvahy sú zrejmé z odôvodnenia napadnutého rozsudku, tieto sú správne, preto odvolacie námietky žalovaného nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozsudku a neumožňujú prijať iné závery.

40. Odvolací súd sa stotožňuje s určením masy BSM, ktorá bola predmetom vyporiadania a ktorá ani nie je v odvolaní spochybňovaná a stotožňuje sa aj so spôsobom vyporiadania všetkých vecí a záväzkov súdom prvej inštancie z dôvodov, ako ich veľmi podrobne uviedol súd v odôvodnení napadnutého rozsudku. V odvolacom konaní pritom nebola sporná ani zostatková hodnota hnuiteľných a nehnuteľných vecí a ani výška existujúcich záväzkov sporových strán.

41. Súd svoje úvahy, na základe ktorých dospel k záveru o rozsahu masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov a k spôsobu jeho vyporiadania, uviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku s poukazom na zistený skutkový stav a právne predpisy, ktoré aplikoval, tieto úvahy sú správne, niet v nich žiadneho logického rozporu a odvolací súd sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje a na tomto mieste ich neopakuje.

42. Na zdôraznenie vecnej správnosti napadnutého rozsudku a k odvolacím námietkam žalovaného odvolací súd uvádza nasledovné:

43. Predmetom sporu je vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva (bývalých) manželov, pričom v odvolacom konaní nebola sporná masa BSM, rozsah ani výška záväzkov sporových strán, nebola sporná ani hodnota nehnuteľností a hnuiteľných vecí, ktoré boli predmetom vyporiadania.

44. V odvolacom konaní zostal sporným spôsob vyporiadania BSM vo vzťahu k nehnuteľnostiam, vrátane vybavenia rodinného domu - hnuiteľných vecí, nachádzajúcich sa v rodinnom dome a v nadväznosti na to vyporiadanie záväzku z hypotekárneho úveru, keď žalovaný namieta, že nehnuteľnosti (spolu s vybavením domu a záväzku z hypotekárneho úveru) neboli prikázané jemu a namieta závery súdu, ktoré ho viedli k prikázaniu týchto vecí a záväzkov žalobkyni a ktoré mali vyplývať z vykonaného dokazovania.

44.1. Žalovaný namieta nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov, pokiaľ súd dospel k záveru, 1/ že účelnejšie využije nehnuteľnosti žalobkyňa, 2/ že sa v prevažnej miere zaslúžila o udržanie nehnuteľností, 3/ že žalovaný sa správal ľahkovážne, ľahostajne a nezodpovedne pri užívaní spoločného majetku, 4/ že žalobkyňa neopustila domácnosť z dôvodu, že stratila záujem o dom, 5/ že žalobkyňa ho musela každý mesiac urgovať na zaplatenie splátok hypotéky.

44.2. Namieta tiež nevykonanie dokazovania o výške diel, ktoré mu boli vyplácané zamestnávateľom s tvrdením, že tento dôkaz by bol spôsobilý preukázať jeho solventnosť uhrádzať hypotekárny úver a vyplatiť žalobkyni vyrovnávací podiel.

45. Podstatou odvolacích námietok žalovaného je teda nesprávne hodnotenie vykonaných dôkazov súdom prvej inštancie a nevykonanie ním navrhovaného dôkazu, v dôsledku čoho súd mal z vykonaných dôkazov dospieť k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec následne nesprávne právne posúdiť.

46. Pokiaľ žalovaný namieta, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, odvolací súd poukazuje na ust. § 191 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo. Súd hodnotí dôkazy z hľadiska ich dôležitosti (relevancie vo vzťahu k zisťovaným skutočnostiam), zákonnosti (z pohľadu jeho získania) a pravdivosti (hodnovernosti zdroja). Súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, ktorá v civilnom procese predstavuje zložitý myšlienkový proces sudcu. Hodnotiacia úvaha musí vždy zodpovedať zásadám formálnej logiky, musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci, nesmie byť v rozpore s prírodnými zákonmi, musí byť preskúmateľná v inštančnom postupe a podobne. Výsledky hodnotenia dôkazov sú aj súčasťou odôvodnenia rozsudku, lebo z ust. § 220 ods. 2 CSP vyplýva povinnosť súdu v odôvodnení rozsudku

stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a podobne.

47. Porušenie práva na spravodlivý proces je odvolacím dôvodom v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorý je vymedzený tak, že odvolanie možno odôvodniť tým, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

48. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

49. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach vyslovil názor, že nevykonanie navrhovaného dôkazu, ktorý by mohol mať vplyv na posúdenie skutkového stavu, ktorý z doteraz vykonaných dôkazov nemožno bezpečne ustáliť, možno kvalifikovať ako porušenie práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR (rozhodnutie sp. zn. III. ÚS 332/09). V súlade s judikatúrou ústavného súdu, Najvyšší súd Slovenskej republiky ustálil svoju judikatúru (napr. rozhodnutia sp. zn. 4Cdo/100/2018, 5Cdo/202/2018, 5Cdo/138/2018) tak, že procesnému právu strany sporu navrhovať dôkazy zodpovedá povinnosť súdu nielen o vznesených návrhoch (a dôkazoch) rozhodnúť, ale tiež, pokiaľ im nevyhoví, vo svojom rozhodnutí odôvodniť, prečo, z akých dôvodov tak neurobil. Nevyhovenie dôkaznému návrhu strany sporu možno založiť len tromi dôvodmi. Prvým je argument, podľa ktorého tvrdená skutočnosť, ku ktorej overeniu alebo vyvráteniu je navrhnutý dôkaz, je bez relevantnej súvislosti s predmetom konania. Ďalším je argument, podľa ktorého dôkaz neoverí/nevyvráti tvrdenú skutočnosť, čiže vo väzbe na toto tvrdenie nedisponuje vypovedacou potenciou. Nakoniec tretím argumentom je nadbytočnosť dôkazu, t.j. argument, podľa ktorého určité tvrdenie, ku ktorému overeniu alebo vyvráteniu je dôkaz navrhovaný, bolo už terajším konaním bez dôvodných pochybností overené alebo vyvrátené. Ak tieto dôvody zistené neboli, súd postupuje v rozpore s čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ktoré garantujú pre stranu sporu ústavné právo na spravodlivý proces, čiže táto dôkazná vada (tzv. opomenuté dôkazy) takmer vždy založí nielen nepreskúmateľnosť vydaného rozhodnutia pre nedostatok dôvodov, ale súčasne tiež jeho protiústavnosť.

50. V súvislosti s odvolacími námietkami žalovaného odvolací súd poukazuje na to, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie sporových strán.

51. V prejednávanom spore neboli zistené vady v procese dokazovania a v procese vyhodnotenia dôkazov, ktoré by zakladali porušenie práva žalovaného na spravodlivý súdny proces.

52. Súd vykonával všetky dôkazy podstatné z hľadiska zistenia skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie v danom spore a vyššie uvedený postup hodnotenia dôkazov dôsledne zachoval. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zrejmé, aké dôkazy súd vykonával, aké skutkové zistenia z jednotlivých dôkazov vyplynuli a ako tieto dôkazy vyhodnotil, pričom je zrejmé, že dôkazy hodnotil nielen jednotlivo, ale aj v ich vzájomnej súvislosti a prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

53. Súd zároveň uviedol, z akého dôvodu nemal preukázané všetky tvrdenia žalovaného. Úvahy súdu pri hodnotení dôkazov sú podrobne uvedené v odôvodnení napadnutého rozsudku a sú preskúmateľné tak stranami sporu, ako aj odvolacím súdom.

54. Odvolací súd v hodnotení dôkazov nezistil žiaden logický rozpor a nemožno tak prisvedčiť žalovanému, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a následne vec aj nesprávne právne posúdil.

55. Zároveň súd dôsledne odôvodnil, prečo nevykonal žalovaným navrhnutý dôkaz na preukázanie vyplatených diét od zamestnávateľa, pričom odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje, že vykonaným dokazovaním preukázanú nestabilnú finančnú situáciu žalovaného a jeho nesolventnosť by neovplyvnilo ani doplnenie dokazovania navrhnutým dôkazom, keďže diéty nepredstavujú stabilnú, t.j. pravidelnú zložku príjmu žalobcu. Zároveň dôvodne súd tento dôkaz nevykonal aj s poukazom na zásadu hospodárnosti konania, keď v štádiu vykonania všetkých dôkazov a zistenia všetkých skutočností potrebných pre rozhodnutie v spore, by pojednávanie muselo byť odročené.

56. K jednotlivým žalobcom spochybňovaným záverom, ako sú uvedené v odseku 44.1. pod bodom 1 až 5 odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku, z ktorého sú zrejmé úvahy, ktoré viedli súd k vyššie uvedeným záverom a ktoré úvahy považuje odvolací súd, vychádzajúce z vykonaného dokazovania, za správne.

57. Odvolací súd uvádza, že v konaní nestačí iba tvrdiť určité skutočnosti, ale tieto skutočnosti musí sporová strana v konaní aj preukázať a žalovaný v konaní neunesol vecné bremeno na preukázanie procesnej obrany, že je v záujme účelnejšieho využitia nehnuteľností a vybavenia rodinnému domu tieto prikázať do jeho vlastníctva, nepreukázal ani svoju schopnosť riadne zabezpečovať naďalej starostlivosť o tieto nehnuteľnosti, a to za situácie, keď žalobkyňou predloženými dôkazmi bolo preukázané, že sa správal ľahkovážne a nezodpovedne pri užívaní spoločného majetku a že žalobkyňa je solventná a schopná nielen prebrať všetky záväzky, ktoré vznikli počas trvania manželstva, ale je schopná aj vyplatiť žalovanému vyrovnávací podiel v súdom určenej lehote.

58. Na tomto mieste odvolací súd poukazuje aj na ustanovenia CSP upravujúce tzv. procesné bremená resp. povinnosti, a to povinnosť tvrdenia a dôkazu, t.j. bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Bremeno tvrdenia spočíva v tom, že účastník, ktorý má povinnosť tvrdenia, nesie tiež zodpovednosť za to, že sa súd potrebnú skutočnosť dozvie. Ak toto bremeno neunesie, prejaví sa to z jeho strany negatívne na výsledku sporu. Dôkazná povinnosť je povinnosť účastníka označiť dôkazné prostriedky k preukázaniu tvrdených skutočností. Táto povinnosť je sprevádzaná inštitútom dôkazného bremena, spočívajúceho v povinnosti dokazovať skutkové okolnosti predpokladané právnou normou, na základe ktorej účastník uplatňuje deklarované právo. Pokiaľ sa mu to nepodarí a dôkazné bremeno neunesie, prejaví sa to v procesnej rovine v podobe neúspechu v spore. Dôkazné bremeno vždy zaťažuje toho účastníka, ktorý má v konečnej fáze procesu dokázať pravdivosť určitého tvrdenia, ktorým odôvodňuje svoj návrh prednesený súdu.

59. Zhrnúc vyššie uvedené, v prejednávanej spore vykonané dokazovanie dostatočne odôvodňuje závery prijaté súdom prvej inštancie, odvolací súd v hodnotení dôkazov súdom prvej inštancie nezistil pochybenia, ktoré by boli v rozpore s obsahom spisu a ktoré by predstavovali odňatie práva na spravodlivé súdne konanie, z ktorého dôvodu odvolacie námietky žalovaného odvolací súd považuje za nedôvodné.

60. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP.

61. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný bol v odvolacom konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov odvolacieho konania a vznikla mu povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania úspešnej žalobkyni. Odvolací súd preto priznal žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP), zohľadňujúc ust. § 251 CSP.

62. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 373 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).